

Univ.-Ass. Mag. Dr. Livio Marcaletti (Universität für Musik und darstellende Kunst, Institut für Musikwissenschaft und Interpretationsforschung):

Aspekty překladů barokních oper z italštiny do němčiny

15. 5. 2024, 14 hod., Ústav hudební vědy FF MU, posluchárna N42, Janáčkovo nám 2a, Brno

Operní libreta představují zřejmě největší překladatelskou výzvu, zejména ve srovnání s jinými textovými žánry, jako jsou romány, básně nebo divadelní hry. Je to proto, že překladatelé se musí vypořádat s různými, často protichůdnými aspekty výchozího textu a dělat při tom kompromisy. Překlady libret jsou proto od počátku 20. století předmětem četných muzikologických a interdisciplinárních studií. Dosavadní výzkumy však věnovaly překladům z italštiny do němčiny před rokem 1750 jen malou pozornost, přestože měly od počátku německé opery velký význam pro budování německojazyčného repertoáru.

Prezentace bude zaměřena na různé typy operních překladů z italštiny do němčiny: libreta určená pouze pro čtení, zpívatelné překlady, a v neposlední řadě parafráze, které původní text nejen překládají, ale do značné míry jej mění. V úvahu přicházejí různé roviny překladu, které se týkají nejen jazykových prvků (veršové metrum, přízvuk, vztah textu a hudby, idiomatické výrazy), ale také dramaturgické a kulturní aspekty, jako je přidání, vypuštění nebo změna celých scén a postav a úprava vtipů a politické satiry přizpůsobená cílovému publiku. Paratextuální prvky libret jsou ústředním prvkem při analýze těchto překladů, aby bylo možné pochopit přístup překladatelů v době, kdy tato činnost byla nová.

Přednáška bude proslovena německy.